

ئەودیو دیوار

گولى تەرەقى

و/ دلاور قەرەداغى

چوارده سالىيى، پەنجە تۈوتەيەكى رەنگاو رەنگى پىر لە وەسوھىسەگەلى بەچىزە، لە بنى رۆزە گەرم و تەپ و تۆزاوىيەكانى ھاويندا دانىشتۇوه و بۇ بردى من ھاتووه. دەترسم و بە ھەر چوار پەل بە بەرماوهى ئاسودەيى و ئارامىيى منالىيەوە دەنسىيەم.

خەلکىيى ھەمان روحسارى پىشىۋيان نىيە و بۇنىيەكى سەيريان لىيىدى - بۇنى ئارەقەي جەستە و چىشتى ترشاۋ، بۇنى گۆشت و خورى مەپ. شەوانى تەمبەللانە و بى خايىلەيى جاران (راكشان لەسەر تەختەنۈيىن بەدەمدا ، قونە و تلىۋ، بە دەست و دەمى نەشۇراوهوھ و ئاسوودە) گۆرپاوه

بە شەوانى گەرم و سەرگىزىكەر، تەزىيى لە چپە چپى ئازاردىھەر و خەونى تىكەللىكەل.

چواردە ساللەيى وەك سەفەر وايە بۇ سەرزەمینىكى نەناسراو و خودان ياساي خۆيەتى. پاسكىيل ئازۇوتۇن لە كۆلانە چۆلەكاندا، بە پىيى پەتى لەنىيۇ باخدا گەران، پىاسە كردن لە شەقامىگەلى گوماناويى و گالىتە كردن لە گەل خزمەتكارە جەحىلەكانى مالىدا، قەدەغەن. لەبرى ئەوه، جلکىكى كچانەي بە سەرقۆلى فۇو دراو و يەخە تۆرىيى سېپىيان بۇ كەريوم و لەم جلکە نارپەحەتەدا، جەستەي نويىم دەناسم و هەست دەكەم پىيى نامۆم. نامەوى گەورە بىم و هيچ كەس لەم قىسىمە تىنەگات.

تا دويىنى جەستەم نەبىنراو و لە جوانىي و ناشيرىنييەكەي بى ئاگا بۇوم. ئەلغان، دەستەپاچەو خەمین، قۆپچەي بلوسەكەم دادەخەم و شەرم لە رۇوتىيى قۆلە لاوازەكانم دەكەم. باجى ناز سەرپوشىكى رەشى نويىشى بۇ ھىنناوم و پىىمدەللى دەبى وەك گەنجىنەيەكى پىرۇز پارىزگارىي لە جەستەم بکەم، خۆم داپوشىم و بزانم كە پاكىزەيى كىۋانى جەحىل گەورەترين سەرمایەي ژيانيانە.

پىنجەشەمowan پاش نيوهەرۇ وانەي پىانۆم ھەيە (بە زۆرى زۆردارەكىي) و دايىكم ئەمجارە لە كلاسى ژىنەكى ئەرمەنەيى ناونۇوسى كردووم. ئەم كلاسە - كلاسى بەدبەختىيى - خانوویەكى و يەرانەي ئەوسەرى كۆلانىكى داخراوه. پىپلىكانەكانى بۇنى ئاودەست و دىتۆلىان ليىدى، بۇنى

خهستهخانه و شتگهلى گنهنيو و پير. ژوورهكان نيوه تاريک و تۆز و خۆللاویي و پەنجەرهكان هەميشە داخراون. خانى مامۆستا پيرىئىنەكى ناشيرينە كە لە حەزىمەت خەم و تۈورەيى، نىنۆكەكانى دەخوا و بە دارىكى درىئىز بە لىوارى پىانۆكەدا دەكىشى. ژىر چاوانى رەش دەچنەوه و بەردەوام كەپۇوه تىزەكەى دەلەرزى. وەك ئەوهى بىھەۋى بېزمى يان بۇنىكى گوماناويى كردى. كە چاوى بە من دەكەۋى، حالى خەراپ دەبى. تا ئىستا دوو جار، لەتاو تۈورەيى لە بەرى دەستى داوم و فرمىسىكى لە چاوانم هيئاوه. ئەم كلاسى ئەشكەنجهدانە، لە نزىك مالى خزمىكى دايكمەوهىي. كى؟ نازانم. ھەر كىيەك بى، خزمىكى بى كار و خانەنشىن و بى پارەيە و لە بالەخانەيەكى گچكە، لە بىنایەكى كۆنلى چىمەنتۆيى و لە ناوهراستى شاردا دەزى. ژىنەكى لاواز و گچكەي ھەيە، چاوانى چكولە و خۆلەمېشىي و لىيۇي بارىك. لاي خۆمەوه ناوم ناوه باجى مشك و لىيى دەترسم. ھەفتەي رۆزىك، دەمەو نيوهروان، لە قوتايانەوه بۆ مالى ئەم خزمەمان دەچم، شتىك دەخۆم و لەويۇھ بەرەو كلاسى پىانۆ بە رې دەكەوم. دراوسىكىانى باجى مشك و مىرددەكەى خەلکانىكى سەير و سەمەرەن، بە بىجامە و سۆلەوه لە نەھۆمېكەوه بۆ نەھۆمېكى تر دەچن. قاپ و قابلهمه و پانكە و گسلەك لەيەكترى قەرز دەكەن، شۆربا و ترشيات و چىشت بۆ يەكترى دەنېرن و لە پەنجەرهى ژوور يان بانىزەكانىانەوه لەگەل يەكتريدا دەپەيچن. دراوسىي دەستە راست، پياوېكى تەمەن مام ناوهندىيە

و به ته‌نیا ده‌ژی. له بیوه‌ژنانیکی خه‌مین ده‌چی و ئیشی دورینی جلکی
ژنانه يان چنینی مل پیچی دریشه. له پاس يان تاکسیشدا همر ده‌چنی و
گرینگی به سه‌یرکردنی په‌یجوریيانه و زهردەخنه‌ی گالتەجارپیانه‌ی
خەلک نادات. بۆ ئه‌وه له‌مال دیتە ده‌ری، تا قوماش يان گلوله خوري
ره‌نگاواره‌نگ بکریت. مەکینه‌ی دروومانه‌که‌ی له باپیش‌که داناوه.
داده‌نیشی و قوماش ده‌دوری. زه‌میله‌یه‌کی گهوره‌ی پر له گلوله‌ی
ره‌نگاواره‌نگ خوري هه‌یه، ئەمە جگه له شیشی چنین و قولابی تۆر
ته‌نین و سوژنی باریک و ئەستور بۆ گول چنین. دراویش‌که‌ی سه‌ره‌وه
ژنیکی قه‌وقازیه و به تورکی و فارسی و روسي قسان ده‌کا و هیچ
زوپانیکیشیان بەباشی بەلەد نییه. تەمەنی نەنکمی هه‌یه، بەلام یەك
دونیا سوراوا و سپییاوا له روخساری ده‌ساوی و هەمیشە خەریکی لەلە
کردنی قژه بۆیاخ کراوه‌که‌ی، يان بۆیه کردنی نینوکه دریشه‌کانیتی.
بانیش‌که‌ی ماله‌که‌ی پر له میز و کورسی و سه‌ماوھر و پانکه و جلکی
ھەلواسراو به ته‌ناف و ئینجانه‌ی گوله شەمەدانیی و هەزار جۆر خرتکه و
پرتکه‌ی تر. به ماکسییه‌کی دریشی تەنکی خه‌وه‌وه - نایلۆنیکی پەمەیی
ره‌نگ - و گواره‌ی زل و قورسەوه، کە قەت له‌گوییان داناکه‌نی،
لەبانیش‌که داده‌نیشی و قاوه ده‌گریتەوه. قاوه گرتنه‌وه‌که‌ی بۆ دراویش‌کان
بە خۆراییه، بەلام له خەلکی تر پاره‌ی نەقد وەردەگریت. بەردەواام
جگه‌رەیه‌کی نیوه‌کیشراوی بەلایووه‌یه. بەو گوارانه و بەو جگه‌رە نیوه

کیشراوه و دهنوی و وهئاگا دیته وه. له گهله دراویسیکانی دهسته چهپدا — بیوهی خه مین یان هه مان کاکی به رگدروودا — په یوهندی هاو ریيانهی ههیه. کوپه قاوه کهی وی، به زه میله یه کی گچکه، که به په تیکی دریژه و به ستروه، بو سه ره وه هه لدہ کیشی. هه ر هه موو ئه و شته خه راپ و باشنهی برپیاره به سه ریدا بیین، هه ر له سه فه ره وه تا ده گاته و هر گرتني پاره یه کی چاوه روان نه کراو، تا ده گاته ناسینی ژنیکی جحیل و تا مردن، هه ر هه موی له سه ر کاغه زیکی کایی ده نووسی و نامهی داخراو به هه مان زه میله دا بو نهومی دووه ده نیریته وه. گیتی خانم دراویسی دهسته راسته، هاویسی دیوار به دیوار، دیوار گهله باریکی ته نک و هک تویکلی پیاز. ده تو اری ده نگی قسه، ته پهی پی، خورهی ئاوي ئاوده ست، کوکه و پژمین و پیکه نینی ئهم دراویسیه به هاسانی بژنه فری. من هه قم به سه ر دراویسیکانی تره وه نییه و ته اوی ئه قل و خایلهم به دوای ویدا راده کات. گهوره تره کان (ژنانی خو نوین و سه ر له سه ر به رمالی خیزان) له کاتی قسان کردندا له بارهی ئه وه وه، ئاخ هه لدہ کیشن و تف ده کهن و شین و مور ده بنه وه. به لام که سه ری قسان له بارهی ئه وه وه داده مه زرینری، گوییان تیز ده کنه وه و چاوه په بیجوره کانیان بریسکه ده دات. به گویی یه کدیدا ده چرپین و قولایی ده نگیان په ده بی له ویته ویته خوشی ژنانه. دایکم ئه هله چپ نیه و ریک و رهوان نه فرهاتی خوی به رامبه ر ئهم ژنه به گویی هه مو وان راده گهیه نی. گیتی خانم، له چاوی ئه وه وه، ژنیکی

خهراپه و ئەم (خهراپ) دش، وەك وشهيەك كە بە مەرهەكەبى سوور و پىتى گەورە نۇوسرابىن، لە قوللابى رىستەكانىيەوە دىتىھ دەرى و گۆ كردى زېر و ئەستوورى ئەو وشهيە، بە زرنگەيەكى تايىھەتىي بەنىيۇ گوچىكەدا دەچەقى. خهراپىي گىتىي خانم لە دونيايەكى نەھىنلى ئامىزەوە دى و تام و بۆيەكى ناخوشى هەيە. دەبىنەم لىيۇ دايىكم كاتى بەر ئەو وشهيە دەكەۋى، بە تايىھەتىي ئەو (خهراپ) د، وەك بەركەوتىنلى لەگەل تەننەكى شەرمەھىندا، گىد دەبىتەوە، پەرەكانى كەپۈرى راست دەبنەوە و گۈزىيەكى تال لەسەر روخسارە مۇنەكەى دەنېشىن. من ئەو گۈزىيە مانادارە دەناسەوە و دەزانم چەند مۆچىيارىي و ھەرەشە و ئەبىن و نابىي تىدا حەشار دراوه. لەگەل ئەو وشهيەدا گەورە بۈوم و خۇوم پىوهى گىرتۇوە. بەلام خهراپىي گىتىي خانم لە جىنسىيەكى ترە و وەك مەرهەكەبىيەكى چەر لەسەر پىستى پاكىزى شتەكان پەخش دەبىن و پەلەي رەش لەدواى خۆيەوە جىددىيلى. ئەو خهراپىيە بىوهى و بىن رەنگەي كە دايىكم من و براکەمى پىن سەرزەنلى دەكەت، پۈوج و ھەوانتەيە و وەك بلقى ئاو لە ھەوا دەتەقى. من شتىيەكى نەفرەتاوىي لەم ژنەدا نابىنەم. لە ھەموو ژنانىيەكى شەكەت و خەميىنى دونيا دەچى. لە دەمى باجى مشكەوە دەبىستىم كە چەند كەسىك لە دراوسىيەكان لەگەلەيدا تىكچۈون، بەتايىھەتىي دراوسىي بەرامبەر كە بەرپىوه بەرلى قوتا بخانەيە و چاوى بە بىننەن گىتىي خانم ھەلنايە. بېيارى داوه، بە ھەر نرخىك بۇوه، لەم گەرەكەى بىكەتە دەرەوە.

ئه مرق لهو رۆزانه يه كه گيٽيى خانم جنیو به دارو بەرد دەدات.
دەنگى لەبەر دەرگاي حەوشەوە دى. لەگەل خانى بەرىيەبەرى قوتا بخانەدا
دەميان لەيەك گير بۇوه.

دەچمه بانيزه كە و سەيرىيڭ دەكەم. ئەفسەرى پۆلىسيش ھاتووه.
دراوسيكىان لەبەردەرگا كۆبۈونەتەوە. قەرەبالخىيان كردووه. بەرز بەرز
دەدوين.

يەكىكىان دەلىي: " دەيانەوى لە گەرەك دەرى بىكەن. خانى بەرىيەبەر
گوتۈويەتى لىرە خىزانى بەرىز دەژىن. ڦن و مئالىان ھەن. چووه بۇ
پۆلىسخانە و شکاتى لېكىردووه."

باچى مشك، كە بە رووالەت لەگەل گيٽيى خانمدا ھاوارپىيە و بە
تاسوقەوە ترشيات و مرهبای دەستى وي خواردووه، لەگەل خانى
بەرىيەبەردا دەبىتە ھاودەنگ و پشتى دەگرى. ئەوانى ترييش بە دەركىدنى
گيٽيى خانم قاييلن.

" باچى مشك دەلىي: " وەرە ژۈورەوە. ھەقت نەبى. سەير مەكە."

- بۆچىي سەير نەكەم؟

- وەرە ژۈورەوە.

لە جىڭاكەم ناجولىم. گەر بىتوانىبا يەك لەقەم لە پى و پۈوزە
قەلەوەكەي خانى بەرىيەبەر دەدا چونكە بەچاوى خۆم بىنيم كە

چۆناؤچۆنیی له کارهکهره جھیلەکهيانى دهدا و له بهخىلىدا قژه درىزەکەى رادەكىشى.

بانىزەکە جىدىلەم و دەچمە سەر پىپلىكانەكان. گىتى خانم دەبىنم بە هەناسەبركىيۇ، دېتە سەرەوە. لەزىر لىيۇوه شتگەلىك دەلى و ئارەقە بەسەر و روحسارىدا چۆراوگەى بەستوووه. زەمىلە گەورەکەى پېرە لە سەۋەزە و نان و مىوە. وەك بلىيى ئاگايى لەوە نەبى كە دەيانەوى وەدەرى بنىن. خۆ گەر ئاگاشى لىيى ئەوا نايھىئىتە سەر خۆى. دەچمە خوارتر، نزىكى رادەوەستم. گىتى خانم لەسەرى پىچەكەدا راوهستاوه و لەگەل كەسىكى نەبىنراودا دەدوى. بلوسەكەى چىكىنە. زنجىرى تەنورەكەى ھەلتلىشىشاوه. لەسەر پىپلىكانەكە دادەنىشى و پىو پلى دەشىلى. وەزىعى باش نىيە. هەناسە بركىيەتى. زەمىلەكەى قىلپ دەبىتەوە و چەند سەلكە پىازىك و چەند پەتاتەيەك بەسەر پىپلىكانەكەدا خلۇر دەبنەوە خوارەوە. جىڭەرەيەك دەنیتە لا لىيۇى و لەگىرفانەكانىدا بەدواى شقارتەدا دەگەرپى. نايدۇزىتەوە. دل و رىخولەجانتاكەى لەسەر پىپلىكانەكە بەتال دەكات. تىوبىيىكى سووراوا بەبى قەپاغ بەدواى پەتاتەكاندا خلۇر دەبىتەوە. پارە ورده كانى بلاودەبنەوە. چەند وينەيەك و چىنگىك قاقزى لوول كراو و بىرىك گولەبەرۋەزە و بنىشت و ورده پسکىت لە جانتاكەى دەكەون. يەكىك لە بنىشتەكان دەنیتە دەمى و تەماشاي من دەكات. چاوانى مىھەبانى. بنىشتىيىكى تر لەسەر پىپلىكانەكە ھەلدەگرىتەوە، فۇوى لىيەك، بە

داوینى دهیسپى و بۇم رايەل دەکات. حەپەساو تەماشاي دەكەم. دەزانم
كە مافى قسان كردن يان نىزىك بۇونەوەم لىيى نىيە. ئاھر كەسىك شت
لەم ژنه (خەرەپ) ھ وەرگرى، بەتاپەتىي شتى خواردن، ئەوا وەك ئەھى
لىيدى.

توبىا خان دەلى گەورەترەكان دەتوانن خۆيان بىپارىزىن. بەلام منالان يان
كىۋانى گەنج، ناسك و ھەستىيارن. دلىان كراوهىيە و شەيتان بە ھاسانى
خۆى بە مېشك و رۆحياندا دەکات.

دەستى گىتىي خانم بەرەو لاي من رايەل بۇوە و چاوهرىيە. دەستى سپى
و بۇن خۆشە، وەكى دەستى دايىم. بىنېشته كەى لى ۋەردەگرم. دەينىمە
ژىر زوبانم و پاشان، كاتىن كە ئاگايى لىيى نىيە، دەرى دىئنم و بە سووجى
ديوارەكەوهى دەنۈوسىئىم. ھېشتا ھەر بەدواي شقارته ون بۇوهكەيدا
دەگەرى. ھىلاكه. پال بە دىوارەكەوه دەداتەوه و بۇ ماوهىيەك چاوانى
لىكەدەنن. لەنیوان ھەرتىك برويدا ھىلىيکى قول دەنىشى و دوو لاي لىيى
بەرەو خوارەوه دەكشىن. دەستى بۇ ژىر تەنورەكەى دەبا و ئەژنۆكانى
دەخورىنى.

ھەندى رۆز، وەك ئەمپۇر، گىتىي خانم شۆخ دەبىت. وەك بلىيى شەر و
شۆرى پىوهبىت. كولمەكانى سور ھەلگەراون و سەرلىيۇ ئارەقەمى
كىردىتەوه. ددانە سپىيەكانى دەبرىسىكىنەوه و پىستى، سەرەرەي
نەخۆشىي و شەكەتىي، تەپ و تازە و ساخە. من حەقىم بەسەر قىسە و چې

چپ و دوو زمانی خه‌لکانی گهورهوه نییه و له قولایی دلّمدا ده‌زانم که
گیتیی خانم له هه‌موو ئه و که‌سانه باشتره، چونکه ناره‌سنه و درۆزن
نییه. ئه‌وهیه که هه‌یه، ئیتر باش بیت یان خه‌رایپ. ناترسی و گرینگی
به‌و قسانه نادات که له پاشه‌مله پیی ده‌درین. هه‌مووان ده‌زانن چ
کاره‌یه. کچه‌که‌یشی هه‌ر ده‌زانیت. حه‌رسه‌که‌ی جاددهش ده‌زانیت. کاک
عه‌لی قه‌ساب یش هه‌ر ده‌زانی و قاقا پییده‌که‌نی. مادام یش ده‌زانی و
ژیانی ئه‌وی له فنجانی قاوه‌دا بینیوه. باجی مشک یش هه‌ر ده‌زانی به‌لام
خۆی گیل ده‌کا و وه‌کو کیژانی دلپاک وا ده‌نوینی که ئاگای له هیچ شتیک
نییه. به‌لام درۆ ده‌کا و هه‌ر خه‌ریکی وتی و تی و دوو زوبانییه. ئاگای له
ته‌واوی هات و چونه‌کانی گیتی خانمه و به تین و تاوهوه بۆ خه‌لکی
ده‌گیریت‌هه‌وه. به‌لام هیچ که‌س به ئه‌ندازه‌ی من له و شтанه‌ی که له
ماله‌که‌ی گیتی خامدا رووده‌دهن، وه‌ئاگا نییه. له‌وسه‌ری راره‌وه‌که‌دا
ئه‌مباريکی گچکه هه‌یه که به رووكه‌ش ده‌رگاکه‌ی قوفل دراوه، به‌لام به
پالیک ده‌کریت‌هه‌وه. له‌ناوه‌دراستی دیواره‌که‌دا، لای راسته‌وه، کلاورقۇزنه‌یه‌کی
بازنەبیی و تۆزو خۆلاؤی هه‌یه که په‌ردەیان پییدا داکوتیوه و شوشە‌کەیان
به رۆزناخه گرت‌تووه. به‌لام له درزیکی باریکییه‌وه ده‌توانری نیوه‌ی حه‌وشە
و بەشیک له موبه‌قه‌که‌ی گیتی خانم ببینریت. هه‌ندى رۆز، باجی مشک
بۆ بازار کردن له مال ده‌چیت‌هه‌وه. دوو مناله دووانه هارو هاجه‌که‌شى
له‌گەل خۆیدا ده‌بات چونکه ده‌ترسیت ماله‌که ئاگر تیب‌هه‌ردهن یان به‌لایه‌ک

به سه‌ر باوکه که فته‌کاره‌که یاندا بیّنن. باوکیان به ئاخى پیرىيەوه بۆتە خاوهنى منال و دووانه‌کەی لە كورەزا و كچەزا كانى گچەترن. كاري وي بريتىيە لە راكشان لە سه‌ر تەختەنويىن و حەل كردى خشته‌ى رۆزئامەكان. كاتى بىيانه‌وى مال بته‌كىيىن، ئەوا ناچار رايىدەكىيىش، بە دەم ناله نال و ئاخ و ئۆفەوه، لە ژۇورەكە دەيھىئىنە دەرەوه. ترسى لە حەمام كردىيىش ھەيءە. بە تايىبەتىيى لە سىسىرك و جالجالۇكە كانى حەمامەكە دە ترسى. هەرجارىيىك مىرروويەك لە فەزايى نىوھ تارىكى حەمامەكەدا دە فرى يان دلۋىپە ئاوى ساردى دوشەكە بەر لەشى دە كەوى، دە كەويىتە باوکەرۇ و لە دەرگاي حەمامەكە دە دات.

چەندىن جار بە خۆم گوتۈوه ئىتىر بۆ مالى ئەم پياوه و باجى مشك ناچم يان ئەگەر بشچم، پىيم ناخەمە ئەمبارەكەوه. بەلام دوو رۆز دواتر بەلىنەكەم دەشكىيىنم. بىانوويەك دە دۆزىمەوه و خۆم بە ماله‌كە يان دە گەيەنم. ئارام دە گرم تا ماله‌كە چۆل بى و ئەوسا وەك خەلکانىيىكى جنۆكە دەست لىيۇھشىنراو، خۆم دە گەيەنمە ئەمبارەكە و چاوم بە درزى كلاورۇزنى نە فرەتىيەكەوه دە نووسىيىنم.

ئە مرپۇ بە ختە وەرم. باجى مشك و مناله‌كانى لە ماله‌وه نىن. دە چىمە ئەمبارەكە و دەرگا كەي دادەخەم. ئازايىتىم زياتر بۇوه و پارچەيەكى گەورە لە رۆزئامە چەسپىنراوه‌كە لى دە كەمه‌وه. هەنۇوكە باشتىر و زياتر دە توانم بىيىنم. گىتى خانم لە گەل كىزەكەيدا تەنهايە. لە موبەق دانىشتۇون

و نان ده خون. گیتی خانم پهنجه کانی ده لیسیته وه و به ئیشتیایه کی فرهوده پاروو ده گلینی. پارچه که بابی چهور هله لد بژیری و دهینیته قاپی کیژه که یه وه. کیژه که یه نایه ویت. قاپه که یه ده نیته لاوه بهلام دایکی واز ناهیئنی و به حیرسه وه پلیک گوشت له بهر ده میدا راده گری. به عیشنه وه سه رهنجه چهوره کانی به گونا و قژی کیژه که یدا دینی و کیژه که یشی به بیزاریه وه گونای پاک ده کاته وه. چ کیژیکی توروه و ترۆیه. له ته واوی ئه و ماوه یه دا يەك و شه قسەی نه کردووه. سه ری له ژیره وه ناوه و پارووه کانی به خۆخواردنە وه و خەفه ته وه ده خوات. رەنگه له ئیمتیحاندا ده رنە چووبیت، رەنگه شتیکی خەراپی لى روودابیت. گیتی خانم بۆ کیژه که یه ده مری و زیندوو ده بیتە وه. به رەدواام نازی ده داتی و نه واژستی ده کات. ته واوی خواردنە کانی سه ر سفره له بەردەم ویدا داده نی. پەرداخه که یه پر له دۆ ده کات. قاشیک کاله ک لىدە کاته وه و له پال قاپه که یدا دایدەنی. هەرجاریک بهلایدا تىدە پەری، ده ستیک به سه ر یان پشتیدا دینی و کیژه یش به بیزاریه وه دهستی لاده بات. پالی پیوه ده نیته ئه ولاوه. گەر من وا له دایکم بکەم سزا ده دریم. بهلام گیتی خانم هەر گویشی ناداتی. به پیچەوانه وه، نووشتاوه ته وه و ده یه وی به زور گونای کیژه که یه ماچ بکات. قاقا پىدە کەنی و نه واژستی ده کات. کیژه که یه ده بینم له دایکی ورد ده بیتە وه. قسە یه کی خەراپ له سه ر لیویتی. له بەر خۆیه وه شتیک دەلی. گیتی خانم سور ده بیتە وه و رووی وەردە گیپری.

پاروویه ک ده په ستینیتہ ده می و توند توند ده بجويت. کيژه کهی، به هيواشیی و به هه مان سهير کردنی سارد و ناره سه نانه يه وه، هه مدیس قسه کهی دووباره ده کاته وه. خۆزگه گویم له ده نگی با. حزم ده کرد بزانیبا چ ده لی؟ هه رچیه ک بی قسه يه کی خه راپه چونکه گیتی خانم بهو قسه يه سپیی هه لدھ گه ری و مات ده بياته وه. دهستی بی جووله له هه وادا راگرت ووه و به واقور ماویی له کيژه کهی ده نوری. تا ئیستا گیتی خانم بهم شیوه گیژ و زهندق چووییه نه بینیو. وه ک بلیی مربی. ده نگی ده رنایت. زۆر له خۆی ده کات پیبکەنی، به لام ناتوانی. ده می داپچراوه و پیکەنینه درؤینه کهی بووه ته جۆریک له ده م داپچرین. دهستی به ترس و له رزه وه رایه ل ده کا و سهر په نجه کانی به یه خه و ملی کيژه کهیدا دینی. کيژه کهی له جیگه کهی راده په ری. به مشت به میزه کهدا ده کیشی و په رداخه دۆکهی ده رژی. به له قه به رده بیتھ کورسييیه کهی. دايکی ده نیتھ لاوه و ده نگی به یه کدادانی ده رگای ژووره کهی دیت. گیتی خانم ته نانه ت یه ک وشهش به کيژه کهی نالی. به لام رو خساری له حه ژمهت خه فهت چرج و لۆچ بووه و لیو ده كرۆزی. پال به دیواره که وه ده داته وه. دهستی ده نیتھ سهر سینگی و ناله یه کی هیور ده کات. ده نگی که وتن و وردو خاش بوونی شتگه لیک، وه ک قاپ و په رداخی شووش، دیتھ گویم. گیتی خانم به لاسارییه کانی کيژه کهی راهات ووه. ناره زایه تی نانوینی و ناو چاو گرژ ناکات. ده چیت بۆ موبهق و قاپه کان ده شوات.

سەعاتىك دواتر، ھەمدىس دىمەوە لاي كلاورۇزنى كە. دەبىنەم خەرىكى ئوتۇوكردنى جلکى كىژەكەيەتى. دەزانم ئەوە جلکى كىژەكەيەتى چونكە رەنگى جلکەكانى وي، خۆلەمېشى و رەش و سپىن، بە يەخە داخراو و قۆلى درىزەوە، وەك جلکى پىرىزنانى خەمین. جلکەكانى گىتى خانم خۆى، بە پىچەوانەوە، سور و زەرد و ئال و والا و بى قۆل و يەخە كراوەن. روخسەت نادا كىژەكەي تەنورەي كورت يان جلکى تەسک لەبەركات. مۆلەت نادا بەبى خەبەر يان بەبى قاييل بۇنى وي پى لەمال بنيتە دەرەوە. بە چوار چاو چاودىرىي دەكات. گەر كەسىك لە دەرەوە بە خەراپ تەماشاي كىژەكەي بکات، يان تانوتىكى ليبدات، بە توندى لەسەرى دىتە دەنگ. كاتى مەسەلەكە پەيوەندىي بە كىژەكەيەوە هەبىت، وەك گورگى ليىدى و غيرەتى دىتە كول. گەر بىستىتەوە كەسى لە پاشەملە قسەيەكى ناجۆرى بۆ كىژەكەي هەلبەستوو، قيامەت هەلددەسىننى. تەنانەت مۆلەت نادا مادام يش فالى بۆ بگرىتەوە.

لەگەل مندا مىھەبانە و پىي خەراپ نىيە بە كىژەكەيم بناسىننى يان كىژەكەي جار جار لەگەل من و باجى مشكدا بۆ قاوهخانەي شەھەدارى يان سىنهما بنيتە. بەلام كىژەكەي تۈرە و مۇنە و لە بونىادەم هەلدىت. يەك دوو جار گىتى خانم سەرى قسەي لەوبارەيەوە لەگەلما دامەزراندوو، ناو و تەمهنى پرسىوم. چەند جارىكىش لەسەر پىپلىكانەكان گرتۇومى و لەگەلما قسەي كردوو، پىي گوتۇوم دەتوانم

له گهل کيژه که يدا ببمه هاوري و بو مالمان داوه‌تى كه م، منيش و هك خه‌لکانىكى كه ر و لال، زهق زهق سهيريم كردووه و ده‌نگم ده‌رنه‌هاتووه. هه‌رجاريک ئهم ژنه له‌پالمدا راده‌و هستى و بونى جهسته‌ي ده‌گاته كه‌پووم، سهيريم لى به‌سهر ديت. دهست و پيم لى ون ده‌بى. داخ ده‌بم و جهسته‌م ده‌نيشىتىه سه‌ر ئاره‌قه. هيشتا تامى ئهو بنىشته‌ي كه پييداوم، له‌زير زوبان‌دايه و ئازارىكى خوش، و هك زوبان هيinan به ددانىكى بريندار و له‌قدا.

هه‌فته‌ي پيشو خوم كرده نه‌خوش و له روئىشتى بـ كلاسى پيانو بوورام. ئيدي ناچار نه‌بووم بو مالى باجى مشك بـرـقـم و نه‌پـروـيـشـتـنـيـشـ بـقـ ئـهـوـ مـالـهـ، وـاـتـهـ رـاـكـرـدـنـ لـهـ دـوـنـيـاـيـ سـهـرـگـيـزـكـهـرـىـ گـيـتـىـ خـانـمـ. تـهـواـوىـ هـهـفـتـهـ، وـهـكـ كـهـسيـكـ كـهـ لـهـ نـهـخـوشـيـيـهـ كـىـ درـمـ چـاكـ بوـبـيـتـهـوـ، پـهـنـامـ بـوـ ژـوـورـهـ روـونـاـكـ وـپـاـكـ وـتـهـمـيـزـهـكـانـىـ شـهـمـيـرـانـ بـرـدـ وـلـهـوـىـ هـهـنـاسـهـيـهـ كـىـ ئـاسـوـدـهـمـ هـهـلـكـيـشاـ. خـايـلـهـمـ هـاـوـسـهـنـگـ وـرـيـكـ وـپـيـكـ وـخـهـونـهـكـانـمـ گـچـكـهـ وـبـهـبـىـ مـؤـتـهـكـهـ بـوـونـ. رـهـنـگـهـكـانـ مـيـهـرـهـبـانـ وـ دـلـگـيرـ بـوـونـ وـ بـونـهـ سـهـرـ گـيـزـكـهـرـهـكـانـىـ مـالـىـ گـيـتـىـ خـانـمـ بـهـ عـهـتـرـيـكـىـ سـوـوكـ وـ ئـاشـناـ گـورـدرـانـ. لـهـ مـالـهـ روـونـاـكـهـكـيـ شـهـمـيـرـانـ بـوـومـ وـ خـهـيـالـمـ ئـاسـوـدـهـ، تـاـ رـوـزـيـكـ ماـمـوـسـتاـ مـهـزاـحـيمـهـكـيـ پـيـانـوـ جـوابـيـ نـارـدـ كـهـ ئـهـگـهـ رـجـارـيـكـىـ تـرـ نـهـچـمـهـوـ كـلاـسـ، ئـهـواـ نـاـومـ لـهـ لـيـسـتـىـ ژـهـنـيـرـهـرـانـىـ كـوـنـسـيـرـتـىـ كـوـتـايـىـ سـالـداـ دـهـكـوـزـيـنـيـتـهـوـهـ. هـهـلـبـهـتـ لـهـخـودـامـ دـهـوـىـ، بـهـلـامـ دـايـكـمـ هـهـرـ لـهـ ئـيـسـتاـوـهـ خـالـ وـ پـورـ وـ

ته واوی ها وریان و ناسیاوانی بانگیشت کردوون و جا نائومیدکردنی ئه ویش بۆ شتیکی ئاوها، شتیکه بى ئەندازه مەحال. گەرچیش دەزانم کە چ بەدبهختییە کى گەورە چاوه‌ریی من و مامۆستای پیانۆ و دونیای مۆسیقا یە. مەزەنده کردنی ژەنین (بەم دەست و پەنجە بى به‌ھەرەیە مەوە) لە بەرامبەر پیریک خەلکى غەریبەدا، جەستەم دەھینیتە لەرزین. ھەموو شەویک، خەون دەبىنم کە ھیچ دەنگیک لە كلىلەكانى پیانۆكەوە نايەتە دەرى و منىش بە ھەناسەبرکىن و شەلآل لە ئارەقە، وەئاگا دېمەوە. ھیچ كەسىك لە خىزانە كەي ئىمەدا ئەھلى مۆسیقا نىيە - نە مۆسیقا ئىرانى، نە بىانىي، نە نوى و نە كلاسيك. ھیچ كەسىك بەر لەمن پەنجەي بەر كلىلى پیانۆ نەكەوتۇوە. ھەبوونى پیانۆ روداونىكى نوپەي و سەرسامىي و ستايىش و بەخىلىي ھەمووانى و روزاندۇوە. كاك حەسەن لەم مەخلۇقە دلەراوکى و روزىنە، كە وەك ئەسپىيکى ئەفسانەيى لە ناوه‌راستى ژۇورەكەدا راوه‌ستاوه و لە توانايدا يە باخە كەي شەمیران ھەللوشىت، دەترسى و بە رىزىيکى ھەلگۈزراو لە سەرسۈرمان، سلاۋى لىدەكەت و وەك بەخىرھىنانى شاشنىكى ئىنگلىز، زەماوهندى بۆ دەگىرپى و بە شانازىي و ستايىشەوە تەماشاي دەكەت. گەر منىش وەك ئەو بىرم كردىبا يەوە يان ھەمان ھەستىم ھەبا، ئەوا رەنگە دواجار، دواي ھەفتەو مانگان ھەولۇدان، دواجار بىتوانىبىا پارچەيەك مۆسیقاى سادده بىزەنم. بەلام بە عەمەلى ئەوە نايەم و تىناغەم بۆچ بەزۆر منيان ناچارى ئەم ئىشە بى مانايە كردووە.

پینچ شهمه‌ی نه‌فره‌تیی دی. ده‌بی فراوین له مالی باجی مشک بکه‌م
و دوو سه‌عات دواتر به‌رهو کلاسی پیانو بچم. باجی مشک لای دکتور
واده‌ی بو دووانه‌که گرتووه و میرده جه‌ربه‌زه‌که‌شی دوای حه‌مام کردن، له
حه‌زمه‌ت شه‌که‌تیی و خه‌م، له‌هوش خوی چووه. ههر له‌گه‌ل ته‌نها بووندا
فیله‌که‌م که‌لکه‌که‌ی هیندستان ده‌یداته‌وه له که‌لله‌ی و وه‌سوه‌سه‌ی ئازار
وروژین، ده‌که‌ویته‌وه گیانم. به‌خوم ده‌بیزمن نا، سه‌یر ناکه‌م. ژیانی ئه‌ودیو
دیواره‌که چ په‌یوه‌ندیی به منه‌وه نییه. گوو به گوچی باوکی گیتی خانم و
کیزه‌که‌ی و ئه‌و خه‌لکه غه‌ریبانه‌ی که بو ئه‌و ماله دین. هه‌رلیزه‌دا
داده‌نیشم و ناجولیم. خوم به کتیب و گوچاره‌وه خه‌ریک ده‌که‌م. فیکه
ده‌کیشم. گورانیی ده‌لیم، ده‌گه‌ریمه‌وه بو ماله‌وه، ده‌چمه کوچان. نا. نا.
نا. پی نانیمه ئه‌مباره‌که. مه‌حاله.

شتيك بوروه. دهنگه دهنگيکي گوماناويي له مالي گيتي خامهوه دئ. وهاك بلوي شهر بي. گرينگيبي پي نادهم. په يوهندبي به منهوه نيءه. به لام هه موو هوش و گوشمدواي ئهو دهنگانه ده كه وي. چ روويداوه؟ دهنگى گيتي خانم ده گاته گوييم و ئهم دهنگه، وهاك موگناتيس، جهسته بي هيذه كه م بهرهو لاي خوي راده كيشى. دهرگاي ئه مباره كه ده كه مهوه. ده چمه ناووه و چاو به درزى كلاورؤژنه كه و ده نيم. كيذه كه گيتي خانم له حه وشه يه. دانه ويوه ته و قهيتانى پيلاؤه كه ي ده بهسته. ده يه وي بهرهو جيگاي يه بچيت، به لام په له ي نيءه. راده كاته موبهق. دهرگاي يه خحاله كه

دەکاتەوە و بە بتلەکە ئاو دەخواتەوە. خەيارىك ھەلّدەگرى و گازىكى لىدەگرى. دەنگى گىتىي خانم دىتە گوى. دەنەرېنى، ھاوار دەكا و بە كىژەكەي دەلى گورجكات. پاشان خۆيشى وەدىاردەكەۋى و ئىتر من ئەم گىتى خانمە مىكىياز كردووە ناناسمەوە. قۇزە زەردەكەي لۇول كردووە و سىبەرېكى سەوزى لەسەر پىلۇوه كانى ساۋىيە. لىيۇي وەنەوشەيىھە و خالىكى گەورەش لەناوەرەپاستى كولمیدا دەدرەوشىتەوە. تەماشاي كاتىزمىرەكەي دەكا و بەسەر كىژەكەيدا ھاوار دەكات: "بۆچىي ماتلى؟ زووکە. بىرۇ دەرەوە." كىژەكەي منجە منج دەكات. وەك ئەوهى بىھەۋى بە ئەنقەست خۆى ماتلى كات. بەدواى خويىدانەكەدا دەگەرپى. خەيارەكەي بە خەيالىكى ئاسوودە، ھىور ھىور پاك دەكات. گىتى خانم كلاڭفەيە. ھەمدىيس سەرزەنشتى كىژەكەي دەكات كە گورجكات. قولى دەگرى و رايىدەكىشى. كىژەكەي دەقىزىنى و ھىند بە تورەيىھەوە دەستى دايىكى رادەتەكىنى و ھىند بە بوغزەوە تەماشاي دەكا كە دلەم دادەكەۋى. گىتى خانم لىيى دەپارپىتەوە. بەقوربان و بەسەددەقەي دەبىت. تا دواجار، كىژەكەي خەرامان خەرامان، بەرەو لاي دەرگاكە دەچى. گىتىي خانم دەبىنم شەكەت و بىچارە، پالى بە دیوارەكەوە داوه و ماتى بىردىتەوە. ھەرجارىك لەگەل كىژەكەيدا شەرى دەبى، پىر و گرمۇلە دەبى. گىتى خانم واز لىدەنەم و بەرەو لاي كىژەكەي دەچم. دەزانم لە رارەوەكەيە. لەسەر پىپلىكانەكان دانىشتۇوە و دەرس دەخويىنى. وادەنوىنى من نابىنى و

سەرگەرمى خويندنه وەي كتىبەكە يەتى. بەلام فيل دەكا و زەينى لاي منه. دلىام. بە قلافلە تىدا ديارە. خىرا خىرا چاو دەتروكىنى و بىلىبىلە چاوى ناجولى. كوتۇپ بە نىگايەكى خىرا و دەستەپاچە ليىمدىنۇرى و هەمدىس تە ماشاي كتىبەكە دە كاتە وە. پەرە كانى هەلددە داتە وە. كەمىك خۆى بۆ دواوه دە كشىنىتە وە و بە تورەيىھە وە قۆپچە داخراوى يەخە كە دە كاتە وە. نىگا لاسارە كە من ئازارى دە دات. پەرە كەپۇرى دەلەرى. دراوسىكان سۆزى بەرامبەر دەنۋىنن و كاريان بە سەرىيە وە نىيە. كاكى بەرگەرە ملىپىچىكى سى مەترى بۆ دوورىيە و مادام دوور لە چاوى گىتىي خانم، فالى بۆ گرتۇتە وە. كەسىك مەزا حىمى نابىت. هيچ كەسىك جىڭ لە من كە لە بەر پىپلىكانە كاندا راوه ستاوم و زەق زەق تە ماشاي دە كەم. ئەم كچە دەيە وى تىمبگە يەنلى كە من نابىنى، يان ئەگەر بىشمبىنى، چ گرينىگىيە كەم پىندا و منىش، بە نارە سەنىيە كى سەير كە بە دەست خۆى و دايىكى ئاگادارم و دە زانم بۆچى لە ويىدا دانىشتۇوە. دە بىنەم رەنگى سپىيى هەلگەرإوه و لىوي دەلەرزى. كتىبەكە پەرە دە فتەرە كە هەلددە داتە وە. دايىدە خات. دە يىتە سەر ئەرزە كە. دە فتەرە كە هەلددە گرى. لە جانتايە كى گچكەدا بە دواى قەلە مدا دەگەرى و هەمدىس بە تىلە چاو نىگايەكى خىرام تىيە گرى. بە خىرا يى روو وەردە گىرى و سەرى قەلە مە كە دە جوى. توورە يە. شتگەلىيەك دەنوسى. خەتى بە سەرا دىنى و

دېکورژینېتەوھ. گريانى دى. دلّم توند لېدەدات. خەمى گەورەي وى بۇ منىش گويىزراوه تەوھ. حەز دەكەم قسەيەكى ھاوارپىيانەي لەگەلّدا بىكەم، لەناكاوېكىرا لە جىڭاكەي رادەپەرى. دەفتەرەكەي دەكەۋى. يەڭ دوو پلىكانە دېتە خوارەوھ و پەنجەي دەنیتە سەر زەنگى دەرگاكەيان. زەنگ. زەنگ. كۆل نادات. گىتى خانم وەلام ناداتەوھ. ھېشتا مىوانەكەي نەھاتووھ. من نەمبىنیوھ چ كەسىك بچىتە مالەكەيانەوھ. لەگەل ئەوھىدا دەرگاكە ناكاتەوھ. كىزەكەي گىتى خانم بە مشت و لەقە بەردەبىتە دەرگاكە. شىت بۇوھ. ليى دەترسىم. ھەمدىس پەنجەي دەنیتەوھ سەر زەنگى دەرگاكە. سەرى دەكىشى بە دنگەي دەرگاكەدا و خورخور كولى گريانى بەردەبى. من رادەكەم. دەچمەوھ ۋۇرەوھ و دەرگاكە دادەخەم. وەزعم خەراپە. دلّم بەيەكدا دېت. دلّم ھىئىنەي كىۋىكى لېھاتووھ و ھىئىندەستى ژىوانىي دايىگرتۈوم كە حەز دەكەم دىارنەمېئىم. باجى مشك دېتەوھ مالەوھ. كلاسى پىانۆم بىرچۆتەوھ.

دەپرسى؟" وەزۇت باش نىيە؟ بۆچى رەنگت سېپىي هەلگەراوه؟" وەلامى نادەمەوە. لەم مالە، لەم ژىنگەيە و لەم خەلکانە بىزارم. گەرەكمە بۆ باخە ئازىزەكەي شەمېران بگەرېمەوە، بۆ دونيائى خەلکانى ئاقىل و كارقايم، خەلکانى بىزەودر بەلام ئاشنا. هەر لەگەل گەيشتندا، جىلگەكانم دەگۆرم. دەچىمە نىيۇ نويىنەكەم. چەرچەفەكە بەسەر رو خسارىدا دەددەم و دەنۈرم. دەبۈرۈمەوە. سەرەتاي

خۆراوبونه. دایکم شەكەتىيەكەم بە حىسابى كلاسى پيانۆ لىكىدەداتەوە و بە شانا زىيەوە تەماشام دەكات. دەرگاي ژورەكەم دادەخا و بە رىزىكى ئاوىتە بە ستايىش مۇلەتم دەداتى بنووم. كە وەئاڭا دىمەوە، دونيا تارىك داھاتووه. شەۋى مىوانمان ھەيم. گلۇپەكانى باخ داگىرساون و ئاوي فوارەكان بەسەر گولە ئەتلەسىيە سېيىھەكاندا دەپرژىت. ھەوا تەژىيە لە گەردىلەي بۆن خۆش، ئەم بۆنە، وەك سەرپوشىكى تەنك بەسەر خايىلە تۆزاوىيەكانما دەدرى و لەزىر ئەم پەرده پاكىزە بۆن خۆشەدا، وىنەي گىتى خانم و كىزەكەي لەسەر تەختەي زەينم دەسەرىتەوە. باوكم لەسەر كورسىيە ھەمىشەيەكەي خۆي شانى داداوه و لەفەراوان بۇنى زەوي و زارەكانى مەحمۇدىيە و كەرەج قايىلە و خۆشىوودىي خۆي بە گىرپانەوە داستانى مىزۇويى و مەسەلى پىكەنیناوبىي، بە گۈيى ھەمووان دەگەيەنلىق. سەرتىپ (شەكەربىيان) يىش بە ڙن و (ئاتەش ئەفروز) ئى كچيانەوە بۆ مالىمان دىن. سەرتىپ پىاۋىكى كورتە بنەو خرتۇلە و لە سنوقىكى چوارگۆشه دەچى. ملى نىيە و شانى بەرجەستەي چاكەتە سەربازىيەكەي، لەگەل چنگىك ئەستىرە و رىشالى ئالتنىي، تا نزىكى گۈيى گەيشتىووه. لەنیوان نوكى كلاوهكەيدا كە بىرۇكانى دادەپوشى و يەخە رەق و تەقەكەيدا، كە تا ژىر كەپووى بەرزدەبىتەوە، مەودايەكى بارىك ھەيم كە لە قولايىرا دوو دانە چاوى ورد و رەش دەبرىسىكىنەوە. خالى كەشخەكان، كە بە دونيا رادەبويرىن، لەنیوان خۆياندا سەرتىپيان

ناوناوه دهبا به و ژنه باریک و دریزه که شیان ناوناوه باجی چنار. کاک دهبا به، بئن ئاگا له نیگای گالتھ جاریانه‌ی ئهوانی تر، به شانازی و له خوبایی بونه‌و به بردەم خەلکیدا تىدەپەپری و به قەناعەتى سەركەدەیە کى سەركەوتتوو، بەدەم دونياوه پىدەکەنی. باجی چنار، به میھرە بانترین چاوه کانی دونيا، لەو سەرەوە تەماشاي هەمووان دەکا و له حەزمەت خوشە ویستىي، هەر ددانە جىرىيەتى. هەر بۆيە هەمېشە ئاخ و ئۆفي له ئىشى ددانەمەيە. ئاتەش ئەفروزى كچيان چوار سال لەمن گەورە ترە، (ناوه راستەقىنە كەمى شوغۇلە) يە و خۆي له ناوه کانى خەراپتە. شىت و كەتن دەرە و هاتنى كەمتر لە بۈومەلەر زە يان هەورە گرمە، نىيە. رۆز نا رۆزىك عاشق دەبى و تا ئىستا سى دەسگۈرانى گۆرۈن. دايىكى پىرسەتىيە كى درىزى لە تەواوى پىاوانى زگورتى، دكتۆر و ئەندازىيار هەيە و دەلى بەو زووانە گەورە ترین زەماوهندى قەرن بۆ كىزە كەمى ساز دەدات.

هاوين به هەزار بەلىنى شىرينى و دىت و كلاسى پيانو بۆ ماوهى دوو مانگ تاتىل دەبى. وادەي كۆنسىرتى پيانو پانزەيەمى مانگى میھرە و تا ئەو كات خودا گەورەيە. رەنگە تا ئەو كاتە موجىزەيەك رووبدات. رەنگە مامۆستاي پيانو بىرىت، رەنگە شەرە لائىسى، رەنگە بەر لە هاتنى مانگى میھر، بۆ ئەمەرىكام بنىرن و بۆ خۆم قوتار بىم. هەمو شتىيەك بۆي هەيە. گەرمائى بى هۆشكەرى مانگى میھرداد دەگاتە چل

نمره. وەك سالانى تر دەچىن بۇ ھاوينەھەوار. نيوھى ھاوريييان و خزم و خويش لەگەلماندا دىن. مالە گەورەكەي كويخا لە لادى، بە ئىمە دەدرىت. كاروانىك لە مندالانى سەركەو بنكە، داپيرەگەلى نيوھىغان، خالۋيانى كەشخەي ھەندەران ديو، سەرەرای ژنگەلى ناشيرىن و جوان و قەلھو و لاوازى بنەمالە، بەلۇرييەك قاپ و قابله مە و دۆشەك و پەردە كوللە و فەردە بىرچى و تەنەكە رۆن و چرا و تاولە و وەرقى كاغەزىن و گرامافونەوه، بەرەو چيا و رووبار بەرى دەكەوين. تا سەر رووبارەكە بە ترومبييل دەرۋىن و لەويوه بەدوا، دەبى بە ولاخ بېرىن. زياتر لە بىست ولاخيان بۇ ھىنناوين. دۆشەكە كان لەسە ولاخەكان دادەنiiين و سوار دەبىن. باوكم وەك سەركىرىدەيەكى ئازا، لە پىشەوه و ئىمەيش لەدواى ئەوهە. ولاخەكەي كاك حەسەن ھەمېشە رىتمى كاروانەكە بەيەكدا دەدا و دەيەۋى لە دواى ولاخەكەي باوكمەوه بىروات. مان دەگرى، جووتە دەھاوىزى و ھىننەن نامىنىن ھەموومان بۇ نىئۇ دۆلەكە ھەلدىرى. ولاخەكەي خالە سەرەنگ لەجىڭەي خۆى ناجولى، گەرچى بە نوکە پى و بە نووکى تىڭى دار، نەقىزەتىيە دەزەنرى، بەلام سوودى نېيە. لەنيوهى رى، نەنە گىان خەويى لىدەكەۋى و لەسەر ولاخەكەي بەردەبىتەوه. كەپۇوى بەر بەردىك دەكەۋى و چاولىكەكەي دەشكى. تەواوى ئەو ماوهىيە لە لادىن، چاوى نابىنى و خۆى بە دار و دیواردا دەدات.

دهگهین، ههتاو لیدراو و گیژ و ویژ. سی سهعات بهریوه بوعین.
خانووهکهی کویخا به بهرزاییه کوهیه، له کهnarی رووبارهکه. بو فراوین
میوانی وین: برج و شلهی باینجان و نان و ماستی لادی. سفره له
ههیوانهکه رادهخنه. پهتۆکان دهخنه سهر تاقی ژورهکه. پشتی و
بالشتهکان به ریز بهدیوارهکهدا ههلّدهپهسیردرین. داپیرهی بهسته زمان
دوچاری چارهنووسیکی خهراپ بوعن. پی باریکه کانی بههوى دانیشتن
بهسهر ولاخهوه، وشك بعون و بوی ناجولینرین. هیور هیور دهروات.
حالهکان لهباوهشی دهگرن و دایکم به پله دوشەکیک لەعەردەکهدا
دادهخات. خهوتتو لەسهر دوشەکەش هەر توانای جولاندنی پاى نیيە
و لنگه بى هیزه کانی وەك دوو پەلکى ھيشك به حهواوهیه. توبا خانى
جادووگەر كە ئىمە سەرگەرم دەكا و دەمانھېنیتە پىكەنین، بوعته
پيرىزنىكى پيسكە و خەياللاتىي. هەموو خواردنەکان دەبا و
دەيانشارىتەوە. وا دىت به خەيالىدا كە بەو زووانە دەبىنە سوالكەر و
بەدبەخت و نەھاتىي و وشكە سالىي بەریوهیه. كىسىھى شەكرى لەنيۋ
ئەمبارەكە و قوتۇوھ چاكەی لەزىر پشتىيەکاندا داناوه و گونىيە برنجەكەي
لە شويىنېكى نادياردا شاردۇتەوە.

خوراوابون، چراکان به پەلکە کانهوه ههلّدهواسرىن. شنهيەكى فينڭ
دەيدا لە پىستى بونىام و خورە خورى ئاوي روبارەكە، وەك چىرۇكىكى
خەون هيىن، دەرژىتە نىيۇ گوچىكەوه و ھاوارى لەگەل ھەستىكى تەمبەل و

واق ورمانیکی شیرین، ههمووان له جوریک فهرامشی کاتیی و بیدنهنگییه کی خوشدا رۆدەبات.

دوو ههفتە تىنەپەریوه کە کاک دەبابە و خىزانە كەشى دەگەن. دەبابە و ئاتەش ئەفروز بە سوارى ئەسپەوەن. دوو سەرباز جلەوی ئەسپەكانیان گرتۇون. باجى چnar بە سوارى ولاخىکى گچكەوھىيە و نوكى پىيى لە عەردەكە دەدات. لەودىيانەوە، دەسگىرانە تازەكەي ئاتەش ئەفروز، بە چاكەت و بۆيىاخەوە، قەلەو و كورتەبەنە، شەلآل لە ئارەقە، بە پاي پىادە دى. ئەم دەسگىرانە دكتۆريکى خويىندن تەواو كردووی ھەندەرانە و خودا بۇ خۆى دەزانى ئاتەش ئەفروز لەكويى دۆزىيەتەوە يان لە دەستى چ كىيىتەكى شەرمن و دەست و پى سپىيى رفاندووە. خۆ گەرجى ئەمەش شايىتەي رفاندىن نېيە و ئەوپەرې تا سەرى مانگ بىرکا و ئىدى بۇ خۆى مەرهەخەس دەكرى.

شەو دواي شىيو، ههمووان يارى كاغەزىن دەكەن، ههمووان جگە لەباوكم کە كتىب دەخويىنەتەوە و وەنەوز دەدات. كەسىك گرامافونەكەي خستۆتە ئىش و قەوانىكى فەرنگىي خستۆتە سەر. كاک دەبابە لەگەل ژنه كەيدا سەما دەكات. توبىا خاتۇون و نەنە گيان لەپال يەكدا نويىز دەكەن. وەك بلىيى پىشىركى بىكەن. خىرا خىرا دەچەمنەوە و راست دەبنەوە و چاويان لاي سەماكەي باجى چنارە. ئاتەش ئەفروز لەوسەرمایەدا (ئاھر شەوان ھىئىند سارد دەكات کە لە حەڙمەتا چاكەتى

خوری لەبەر دەكەين) چۆتە كەلى شەيتان و دەيھەۋى لە روبارەكەدا مەلە بکات. هەرچىي مۆچىاريي دەكەن سوودى نىيە. فەرمان دەداتە دەسگۈرانە دكتۆرەكەشى كە لەگەللىدا بچىت. كاكى دكتۆر جلکى مەلەپى نىيە. بىجامەيەك قەرد دەكا و لە سەرمادا ھەلّدەلەرزى. كويىخا دەلى ئاوى روبارەكە بەخورە و ئىدى رەنگى باجى چnar سېيى ھەلّدەگەرى. گوچىكە ئاتەش ئەفروز كەرە و پارانەوەكانى دايىكى بە گويدا ناچن. لەسەر بىيارى خۆى سوورە و دەستگۈرانە ھەلّدەرزىوەكەي، كە ھەمېشە خەريكى نوکە نوکە، بۇ ناوەرەستى ئاوهكە كېشىدەكەت. گۈئى و كەپووى رادەكىشى، ختوكە ئەدا و ھېنىد ئاوا بە دەم و چاویدا دەكەت كە كاكى دكتۆر دەكەويىتە كۆكە كۆكە دووجارى تەنگەنەفەسى دەبىئى و خەريكە نوقوم بىت. كاك دەبابە و باجى چnar بە عىشق و ستايىشەوە تەماشاي كىژە شىتەكەيان دەكەن و پەلەقاژىي دەسگۈرانە خويندن تەواوكردووەكەيان نابىين. خۆشەختانە شتىكى خەراپ روونادات. تەنها ئەوەيە كە كاكى دكتۆر سىنەي ھەو دەكا و بە لەرز و تاوه، سوارى ولاخىكى دەكەن و رەوانەي تارانى دەكەنەوە.

لە تەواوى ئەو ماوەيەدا، تەنانەت يەك جارىش بىرم لە گىتىي خانم نەكىدەوە. تەنها يەك شەو نەبىئى كە خەونم پىۋە بىنى. لەخەونەكەدا، بە گەورەيى ئەزدىيەيەك بۇو، بە جۆرە كولكىكەوە كە وەكۇ قەوزەي زەرييا لە دەست و پىمەوە دەئالا و جۆرە دەمىڭ كە بۇ ھەلّلوشىنەم دەكرايەوە و

داده خرا. و هئاگا بیو مه و تا چهندین رۆژ و هزعم خه راپ بیو. دلم تیکەل دەھات. خۆم دوو جار تەنیا و دوور لەھەمۆوان بىنېيە وە.

لا دى، بەو هەمۆ شىرىنىيى و جوانىيەيە وە، لا دىكەي جاران نىيە. رەنگەكان چاوم ئازار دەدەن و جريوه جريوى مەلەكان بىزارم دەكەن. تەماشاي ئاتەش ئەفروز و دەسگۈرانەكەي دەكەم و لەخۆم دەپرسىم چۆن دەبى غەريبەيەك خۆش بويىستى و لەگەلىدا بەرەو چارەنوسىكى نادىيار سەفەر بىكىرىت؟ جىڭايەكى دوور، لەودىو ھىللى نارنجىي ئاسۇوە. ئايىنده، لەگەل ناكۇتا ئەگەرى پەرتەوازە و ھەزار رىڭەي پىچاۋ پىچ، لە چاوهپۇانىيى مندايە و ھەلّىزاردەنى رىڭەي راست لە ئەستۆي خۆمدايە و دەترسم. ئەدى ئەگەر ھەل بىكەم؟

چەند ھەفتەيەك زىاتر بۆ كۆنسىرەتى پىيانۆ نەماوە. بىيارە ھەفتەي دوو رۆژ بۆ كلاسى ئەشكەنجه بىرۇم. مامۆستاي پىيانۆ بۆ سەدەيەمەن جار دووبارەي كردۇتەوە كە من تەپۇتىن قوتابىي وىم و دايىكم بەگەشىنىيەكى سافىلەكانە، باوھر بەو قىسىيە ناكات. دەبى لەبەر خاترى وى، ھەمۆ تونانى خۆم بىخەمە كار. دەبابە و باجى چنار و خالەكان و ھاوارپىيانى گرینگى خىزان ھەر ھەموويان بۆ بىنېيى ھونەر نواندنى من بانگىشت كراون. واى چ بەدبەختىيەكى گەورەيە! دەزانم شىكست دىئنم و

ریسوا ده بم. بۆ رۆیشتەن بۆ کالاسى پیانۆ، وەك جاران، يەکەم جار بۆ مائى
باجى مشك دەچم و رۆیشتەنىش بۆ ئەو مالە، واتە بىركىرىدەن وە لە^ل
مالە كەى ئەودىو دیوار. مەودام لە دۇنیا يە گرتبوو، ئارامىيى منالىيىم بە^ل
شىۋە يە كى كاتىيى، بۆ گەرابۇوه. خەلکانى باخە كەى شەمیران، باش يان
خەراپ، لە قەبىلە يە كى خۆمانەن و خايىلە كانىيان راشكاوانە و ماقولۇن.
بىرۇبا وەريان بە دەورى ناوهندىيىكى دىيارىكراودا دەسورىيەتە وە كارە كانىيان بە^ل
ئە خلاقييىكى كۆنинە وە پابەندە. لە گەل ئەواندا حەوسەلەم چۆرپى دەبىن و
خە دەمباتە وە. قىسە كانىيان دووبارە و بىزازىيى و رووژىيە، بەلام جىڭا و
كارىيان دىيارى كراوه و ئەم — جىڭا — يە، دواى ئەوان بە ئىممەى
گچكە ترە كان دەبىن و خە يالمان لەم رووه وە ئاسوودە يە.
كاك دەبابە دەلىي: "ھەرييە كىيىك لە ئىيۇھ نموونەي تەواوى كىيىش شايىستە يە
و كىيىش شايىستەش نوي و خويىن دەوارە. كىيىش شايىستە رۆزىنامە
دە خويىن يەتە وە، پیانۆ دەزەنلىي و رۆزىيىكىش بە ئە گەرييىكى بەھىز، دەبىتە
ئەندام پارلەمان. ئەوانەي كە ياخىي و خويىن ساردن، دوچارى
چارە نوسىيىكى نادىyar دەبن و لە دۇنیا يە بەختە وەرى خەلکانى
سەركە و توودا، جىڭا يان نابىتە وە."

ئە مەرۇ رۆزى كۆنسىيەتە كە يە. هەموو شتىيىكەم بىر چۆتە وە. كلىلى سۆل لە^ل
كلىلى فا جيانا كەمە وە. سەرەتا و كۆتايى نۆتە كانم بىر ناكەونە وە. دلىنام

ئەمرۆ ھەلەی گەورە دەکەم و دەنگە دەنگى نەشاز لەم پیانۆيەوە
ھەلّدەگۆزمه دەرى. دەستەكانم دەلەرزن و لېكدا لېكدا نزگەرە لىيىدەم.
لە قوتا بخانەوە يەكپا ست بەرەو مالى باجى مشك دەچم. دەبى يەكەم
جار بۆ كلاسى پیانۆ بېرمۇم - بۆ دوا پرۆفە - و پاشان، لەگەل ھەموو
قوتابىيەكاندا، بۆ ھۆلى كۆنسىرت دەچىن. من دووهەمین كەسم. پىش من
منالىكى شەش سالان دەزەنى و مۆسىقا يەك دەزەنى كە ما مۆستا بۆى
ھەلبىزادووه، مۆسىقا كەمى سەد جار لەھەي من قورستە. بەرنا مەكە
سەعات حەوت دەست پىدەكت. دلەم پىچ دەخوات. خەرىكە دەرىشىمەوە.
كەس نىيە پېيم بلى ئەرى كچى نەخۆشىت؟ بلىيم نا، نامەوى لەم
كۆنسىرتەدا بەشدار بىم. خۆ بەزۆر نىيە. گۇو بە گۆرى كىزى نۇونەبىي.
سەعات پىنجى پاش نىيەرۆيە، پىچەوانەي ھەمېشە، زەمەن وەك با
تىىدەپەرى و دەقىقەكان، خىراتر لە دلى من، بە تەپ و كوتىكى شېرزا نە
بەدواي يەكتريدا دىن. بۆ يەكەمین جار بەخىلىي بەمېردىكەمى باجى مشك
دەبەم كە لەسەر تەختەنويىنەكەمى راكشاوه و سەرگەرمى حل كەرنى
خشتهى رۆژنامەكانه.

باچى مشك لە خەيالى لوولى كەرنى قۇز و ھەلگەرنى برويدايەتى. ئەويش
بۆ كۆنسىرتى پیانۆ داوهت كراوه و بى ئەندازە خرۇشاوه. نازانى چ
جلكىيەك لەبەركا و چ جانتايەك بەدەستەوە بىگرىت. پىدەچى رو داۋىكى
سەير چاوه رۇانى بىت. وەزىعى كەسيكى ھەيە كە بەرەو سەفەرى

فه‌رنگستان دهچى و پهله‌ي گهیشتنه فرۆکه‌خانه‌يەتى. پهيتا پهيتا
ته‌ماشاي کاتژمیرى سەر مىزه‌كە ده‌كات.

دهنگى قسه و دهنگه دهنگ لە كۆلانه‌و دى. مادام، بەرز بەرز
لەبانیزه‌ي ماله‌كەيەوە لەگەل کاكى بەرگدروودا قسان ده‌كا و کاكى
بەرگدرووش، لەكۆلان بەسەر كەسيكدا ھاواردە‌كات. پەردەي پەنجەره‌كە
لا‌ددەم. دەيىينم بە بىجامەيەكى رەنگاو رەنگ و بەپىي پەتىي لە
بانیزه‌ي ماله‌كەي راوه‌ستاوه و روخسارى لە تورەيىدا سور ھەلگەراوه.
ئەم پياوه ئەھلى شەر و دەمەوقالى نېيە و تا ئىستا ھىچ كەسيك دەنگى
وى بە بەرزىي نەزەقتووه. دانه‌ويوەتەوە و لە كۆلان دەنۋرى. دەستى
خستۆتە لاکەلەكەيەي و لە فيكىرەوە چووه. پاشان داده‌نەويتەوە و
سەتلەنلىكى پە لە ئاو بەسەرى كەسيكدا دەرىيىزى. دەنگى قىزه‌ي بەرزى
ژنېك دى و باجى مشك، كە گوئى هەموو دەنگەكان دەناسىتەوە، قاقا
پىيده‌كەنى.

دەلىي: "ئەوە خانى بەرپىوه‌بەرە ..!" وادەلىي و ئىدى چاوه بچووکە كانى
لە خۆشحالىيىدا دەدرەوشىنەوە. دەچىتە بانیزه‌كە و سەرىيىك دەكىشىت.
ھەردووكمان تەماشا دەكەين. جىبىلىك لەبەردەرگا راوه‌ستاوه. پۆليسيكى
غەوارە لەپالىيدا دىت و دەچىت. خانى بەرپىوه‌بەر، شەلآل لە ئارەقەيە و
جنىيۇ بە دار و بەرد دەدا. ھەرەشە لەھەمووان دە‌كات. مادام يش لە
بانیزه‌ي ماله‌كەي راوه‌ستاوه. ھەركاتىك دەخرؤشى يان تۈورە دەبى،

زوبانه کانی تیکه لاؤ ده کا و بهو هۆیەش کە هیچ زوبانیک بەلەد نییە، و شەگەلیکی دەست و پى شکاو، تیکەلەیەك لە فارسی و تورکی و روسی، ئامیتھی يەکدی ده کا و سەری دەسۇرمى کە بۆچىي کەس لەمانای قسە کانی تىنناگات.

کەسیک لە خوارەوە ھاواردەكى: "پیرىش مەسەلە كە پەيوەندىيى بەتۆۋە نییە. بىرۇرەوە مالەوە. دەنگە دەنگ مەكە. كەس كارى بە بەسەر تۆۋە نییە."

مادامىش، بەھەمان زوبانى تیکەل پىكەل، شتگەلەلە كە دەللى. يەك چنگ خۆل لە ئىنجانەي گولە شەمەدانىيە كەي ھەلدەگرى و بەسەری خەلکە كەيدا دەكات.

دەللى: "خاك بەسەرى ھەمووتان." وادەللى و ئاماژە بۆ خانى بەرىيەبەر دەكات.

کەسیک بە دەنگى بەرز دەللى: "ئىرە بۇوەتە شىتىخانە." وادەللى و باجى مشك بە لەقاندى سەرى قسە كەي دەسەلمىيىن.

كوتۈپ سەرلەنۈ كۆنسىرتى پىيانۇ دەكەويتەوە بىرم و دلەم دادەكەوى. بە پەنجەكانم پرۆفە دەكەم. هىچ شتىك، تەنانەت نۆتەيە كى ساددەم بىرناكە ويىتەوە. دۆ، مى، سۆل؟ ھەرا و زەنای كۆلان مىشكى داگير كردووم. كەللەم بەتالە. تەنها دلەم كە تەپ و كوت لېيەدات.

دنهنگی هنهنگاونانی پهله له رارهوه کوهه دی. که سیک یان که سانیک به توندی له دهرگای مالی گیتی خانم دهدهن. باجی مشک ده زانی مه سله که چیه، به لام گویی لی خه واندوه و نایهینیته سهر خوی. وک بلی که هر ئیستا دهرگای ماله در او سی له گریزنه ده بهن. که چی باجی مشک خوین سارد و بیباک به ژووره کاندا ده سوریته وه و به تیلهی چاو له ئاوینه که دا ته ماشای خوی ده کات.

له زهنگی دهرگای مالی گیتی خانم دهدهن. که س وه لام ناداته وه. دنهنگیکی ناقولا و گرفه رمانی شکاندنی دهرگاکه ده دات. خوم ده گه یه نه دهرگای حه وشه، دهرگاکه به ئه ندازهی یه ک چاو که لا ده که م. دوو پولبس و ئه فسهه ریک له رارهوه که راو هستاون. ئه فسهه ره که چاوه په یحوره که می من ده بینی.

ده پرسی: "ئیوه ئه م خانمه ده ناسن؟"
ده مه وی پیی بلیم به لی ... هه لبته و بوی با سکه م که ئیدی باجی مشک خوی هه لدھ قورتیپنیته مه سله که. من به ئانیشک بو دواوه ده گه ریپنیته وه. منگه منگ ده کا و به چاو انيکی ترسناک و جولاندنی که پووه پیره که می، تیم ده گه یه نی بی ده نگ بم.

یه کیک له پولیسے کان لاواز و من دالکاره یه. سمیلی گوو گر و دنهنگه زیقنه که می وک سوژن به گویدا ده چه قی. نیازی خه را په و به چاو انيکی نه وسن ته ماشام ده کات.

دەللىّ：" هەر ئىستا دەرگاكە دەشكىنم. " وادەللىّ و بۆكسيكى توند لە دەرگاي مالى گىتى خانم دەدات. دەچىتەوە دوا. گور دەخواتەوە. رادەكا و ئەم جارە به جووته پى، لە دەرگاكى مالەكە دەدات.

هاواردەكا：" سەگباب دەرگاكە بکەوە. ھەى بى ئابروو. گالتە به جەنابى ئەفسەر دەكەيت؟ "

ئەفسەرەكە دەللىّ：" سۆزانىيەتى مەكە. ولاخ. ئەدى نابىنى ئەم گەرەكە ژن و منالى خەلکى لييە؟ "

پۆلىسى دووھم، كە پىر و قەلھەوە. دەللىّ：" من پىيم باشە لە پەنجەرەكەوە بچىنه ژورى. "

كاڭى ئەفسەر بى حەوسەلەيە. ھاوار دەكات：" كام پەنجەرە ھەى دەبەنگ؟ " وادەللىّ و پۆلىسى يەكەم قاقا پىدەكەنى.

مادام بە ھەناسەبركىيۇ لە پىپلىكانەكان دىتە خوارەوە. جگەرە كۈزاوەكەى بە لا لىيۆيەتى. قاقاي پىكەنинى پۆلىسە جىيلەكەى بىستووه و زىاتر ئاڭرى گرتۇوه.

دەپرسى：" بە بەدبەختىي خەلکىي پىدەكەنىت، ھەى جوچەلەى جىكىن؟ "

پۆلىسەكە دەللىّ：" ھەر لەم رۆزانەدا فەرمانى گىتنى تۆيش دەردەكىيەت. "

مادام دەللىّ：" گۇ دەخۇن. "

ئەفسەرەكە بە من دەلىّ：" كىيژە خان. تۆ بىرۇ ژۇورەوە. باش نىيە." وادەلىّ و باجى مشك قولم رادەكىيىشى. سلاۋ لە مادام ناكات. دەنگى خانى بەرىيوبەر لە كۆلانەوە دى. پۆلىسەكان بانگ دەكات. ئەفسەر و پۆلىسەكان لە قالدرمه كانەوە دىئىنە خوارەوە. من و باجى مشك هەمدىس خۆمان دەگەيەننەوە بانىزەكە. خانى بەرىيوبەر جلکە تەرەكەي گۆرپۈچە و ئەمجارە مىىرەدەكەيشى هيىناوە. جەنابى ئەفسەر سلاۋ دەكا و خەبەر دەدات كە دەرگاكە ناكەنەوە. بەلام بە مۆلەتى بەرىيوبەرى پۆلىسخانە دەرگاكە لە گىريىنە دەبەن.

خانى بەرىيوبەر ئاڭرى گرتۇوە. دەيەويى هەمووان تەمبى كات. كەپۈمى شىن هەلگەراوه و زوبانى لەكتى قسان كردىدا دەگىرىت.
دەلىّ：" ئەدى كەواتە بۆچى هيىند لەسەرى دەرۇن؟ ئابرووى منالەكانان لە خەتەردايە."

بەرىيوبەر لەفيكەرەوە چووە. سەر كەپۈمى دەخورىنى. وەك بلىيى دوو دل بىت. پۆلىسەكان تەماشاي دەكەن. حەوسەلەي نىيە. ئەوە ژنەكەيەتى كە دوزمنى باوه كوشتهى گىتى خانە. ئەفسەرەكە وەلادەنى. شتىك بە گوپىدا دەچرىپىنى. مادام يش لە كۆلانە. دەيەويت لەگەل بەرىيوبەردا قسان بىكات، بەلام خانى بەرىيوبەر بوار نادات. وەلائى دەنى. پۆلىسى جىيل قولى مادام دەگرى. مادام دەزرىكىنى و بە سىنگ و شانى پۆلىسەكەدا دەكىيىشى. بەرىيوبەر ترسى لە هەرا هەيە و بە پەلە

دەروات. چاوى بە دراوسىيى بەرگدروو دەكەوى. لەبانىزەكە راوهستاوه و
ھەمدىس دەستى خستۆتەوە لاکەلەكەيەي و لە فيكەرەوە چووە. تەماشاي
كۆلانەكە دەكات. دادەنەويىتەوە. سەتلىك ئاو كە لە پال دیوارەكەدايە،
بەرزا دەكتەوە و بەسەر سەرى خانى بەرپۇھەردا دەيرپىزى. پۆلىسەكان لە
جىڭاكانيان رادەپەرن. مادام لە خۆشىيدا چەپلە لىيەدا و كاكى
بەرگدرووش ئارام و خوين سارد، ديارنامىنىت.

بەرپۇھەرى پۆلىس پىكەنинەكە قووت دەداتەوە. ژنهكەي لەھەزمەت
تۈورەيى شىت بۇوە. ھەرەشە لە ھەمووان دەكات. قەستىتى چاوى
مېردىكەي دەربىنى. بە ھەمان جلك و سەر و رووى تەرەوە، لەگەل
ئەفسەر و پۆلىسەكاندا، بە دەنگە دەنگ و ھاوار ھاوار، بە¹
پىپلىكانەكاندا دەچىتە سەرەوە. من و باجى مشك كۆنسىرتى پيانۆمان
بىرچۆتەوە. ھەمدىس بەرەو لاي دەرگايى حەوشە رادەكەين و دەچىنە
رارەوەكە. پۆلىسەكان دەيانەوى دەرگايى مالى گىتى خانم لە گرىزىنە بەرن.
پاسەوانە لىكىن، لىكدا لىكدا جىنپۇ دەدات. ئاو بەسەر سەر و رووى خانى
بەرپۇھەردا دەچۈرىتە خوارەوە. باجى مشك گەرەكىيەتى خۆى شىرينىكا،
دەچىت خاولى بۇ دىنى. خاولىيەكە ناگرىت. لەگەل ھەموواندا دوژمنە.
دەلەرزىت. تۈرەيى و رقى خۆى لەسەرى مادام دا بەتال دەكتەوە. فەرمان
بە پۆلىسەكان دەدا كە يەكەمین كەس مادام بگەن و بۇ پۆلىسخانەى
بەرن.

باجی مشک ئاگای له من نییه. دهچمه ئەمبارەکە و لە درزى کلاؤرۆزنه کەوە تەماشا دەکەم. پیاویک بە کلاؤیکى رەشى خورىيەوە، پشت لەمن راوهستاوه. دەچىتە موبىق و دەرگاكە لەدواى خۆيەوە دادەخات. دىئمە دەرى، دەگەرپىمەوە شويىنى خۆم، لەپاڭ باجى مشكدا رادەوەستم.

رېيك هەر لەو كاتەدا، دەرگاكە مالى گىتى خانم دەكىتەوە. گىتى خانم سەر دىننەتە دەرەوە. رەنگى وەك گەچ سپىي ھەلگەراوه. دەپرسى：" چىتان ليّم دەوى؟" بوارى قسە كىرىنى نادەننى. دەيانەوى بە كۆمەل بچنە مالەكەيەوە. لىيى ناگەرپىن. پىشىان دەگرى. دىتە دەرى و دەرگاكە لەدواى خۆيەوە دادەخات. كلىلى دەرگاكەپىيە. تكاييان لىيەدەكا و دەپارپىتەوە. دوو مانگ مۆلەتى دەوى. خانمى بەرپىوەبەر چەپۆكىكى توند بە گوپىدا دەكىشى. مادام دەپەرى و قىزى خانمى بەرپىوەبەر رادەكىشى. ئەفسەرەكە ژنه كان لەيەك جىادە كاتەوە. روو لە گىتى خانم دەلى：" بەرپىكەوە بچىنە پۆلىسخانە. لەۋى قسە كانت بکە."

باجى مشك كېشىم دەكاتە ژۈورى و دەرگاكە دادەخات. تەماشاي كاتېمىر دەكات.

دەلى：" زووكە. درەنگ كەوتىن. دەبى بىرىت." تواناي جوولەم نییە. لەناوەرپاستى ژۈورەكەدا رادەوەستم و واقورماو تەماشاي دەفتەرى مۆسىقا و بىرگەيەك دەكەم كە دەبى ئەمشەو بىزەنم.

گیژم. دلّم لای گیتی خانمه. ترومبیلیک دهروات. دهنگه دهنگه کهی کوّلان
دهنیشیتیه وه.

باجی مشک ههناسهیه کی ئاسووده هه لّدھ کیشیت. خوشحاله.
دهلّی: "رزاگارمان بwoo. ژنهی نالهبار." وا دهلّی و پاشان رwoo له من،
هه مدیس دهلّی: "زووکه. ئەمشھو هه مووان چاوه ریی ھونھ رنمایی تون."
دهفته و نۆته موسیقاکه دهنيتھ بن هه نگلم و ده رگای حه وشه
ده کاته وه.

دهلّی: "بیر له کونسیرتھ کهی ئەمشھو بکھوھ. دیھنی ئەم جۆر شەرانه
ھی خەلکانی گەورەیه. بەرپیکھوھ و بپو. ئەمشھو چەپلەیه کی دریزت بو
لیده دری."

ھیچ کەس له رارەھوھ که نییه. ھیز له ئەزۇمدا نەماوھ. به پەلھ به
نھۆمە کاندا دیمە خوارەوھ. دەچمە ئەوبەر جادده که و لەزىر سېبەرى
درەختىكدا رادھوھ استم. دلّم پىچ دەخوات. گەرمامە. وەك بلىيى تام
لىيھاتبى و خەریك بى بسووتىم. پەيان بە خۆم دەدەم کە ئىتر ھەرگىز
ھەرگىز ھەرگىز پى نە خەمەوھ ئەم مالھ و ئەم گەرە کە نە فەرتىيە. ده رگای
دەرەھى ساختمانە کە دە كریتھوھ و پیاوىيک دیتھ دەرەھوھ کە كلاۋە رەشە
خورىيە کەی ھیناوه تە خوارەوھ. دەم و چاوى ديار نییه. پەلھ يەتى و
پىكىانى شپر زەن. يەخە چاکە تە کەشى بە رزدە کاتە وھ. نايھوئى کەس
بىناسىتھوھ. شەقام چۆلە. ژنىيک به منالىيکھوھ تىدەپەری. پاسىيک

تىيىدەپەرپى. كاڭى بەرگىردوو لە بانىزەكە دانىشتۇوە و ئەوهى كە دوورىيويەتى ھەللى دەۋەشىنېتەوە. مادام يىشيان بىردووە. فالى بۆ گىتى خانم گرتۆتەوە و پىيى گوتۇوە كە روداوىكى خەراپت لەپىشە. چەند حەزم دەكىد فالى بۆ منىش گرتبايەوە و پىيى گوتىبام ئەمشەوچ روودەدات. من پىيويستم بە فال نىيە. خۆم دەزانم.

ئەو پياوه بەرىزەي كە كلاۋى رەشى خورى بەسەرەوەيە، لەبەر دەرگايى حەوشە راوهستاوه و حەپەساو بەملاو لادا دەنورپى. چاكەت و پانتولەكەمى كەشخە و ئوتتوو كراوه. بەلايەكى ترى شەقامەكەدا دەروا و سوارى پاس دەبى. دەم و چاوى نابىنم. بىزى دەكەم. پاسەكە پېر لە خەلک. ناجولى. ماتۆرەكەمى ھەستاوه. ژمارەيەك لەنەفەرەكان دادەبەزن. ھەلەمىكى چۈر لە پىيشى پاسەكەوە دىيىتە دەرى. ھەمدىيس چاوم بە كابراى كلاۋ رەش دەكەوېتەوە. لاى پەنجەرەكەوە دادەنىشى. جامەكە دادەگرىت. سەرى تا نىيە لەجامەكەوە دىيىتە دەرى. سەر ھەلددەپى، رووهو مالى گىتى خانم، رووهو من، تەماشاي دەكەم و نىڭام پىشقة تر ناچىت. وەك بلىيى من و كابراى كلاۋ رەش و پاسەكە و موسافيرەكان و تەواوى خەلکانى شار لە يەك لەحزەدا بىزماركوت و بە شەختە بۇوبىتىن. ھىچ شتىك ناجوولىت. دونيا لەگەل نىڭاي واقورماوى مندا، لە جۈولە كەوتۇوە.

رەنگبىن خەون ببىنەم؟

من ئەم پیاوە دەناسم. لە ئاشنايانى بنهماللەكەي ئىيمەيە. زۆر كەللە پوت و لەخۆرازىيە. ھەميشە نوتق دەدا و دەستورى ئەخلاقىي بەم و بەو دەدات. ژنهكەي ھاوارپىي دايكمە و كىزەكەشى لەقوتابخانەكەي منه. ھەبى و نەبى ئەميش بۇ كۆنسىرىتەكە داوهەتكراوە و لە رىزى يەكەم دادەنىشى. باجى مشك ئاگاي لەھەموو ھات و چۈونەكانى گىتنى خانم ھەيە. دلىام. بلىي دايکىشم ئاگاي لىي بى. رەنگە ئاگاي لىبى. رەنگىشە ئاگاي لى نەبى. گرينج نىيە. گەورەكان لەيەك دەچن. درۆزن و خۆنۈن و ئاگرى بن كان. ھەست دەكەم كلاۋ نراوەتە سەرم و تۈورەم. كۆنسىرىتى پيانۆ. تېرىئىو. درۆيەكى زلتى لە درۆكانى تر.

دەزانم درەنگ بۇوە. بەلام نىكەران نىم. تا سەرى چوار راي پەھلەوى، خەرامان خەرامان بە پى دەرۇم و بۇ خۆم پىاسە دەكەم. قالافەتى خەمینى مامۆستاي پيانۆ دەبىنم كە تەماشاي كاتژمىرى سەر پيانۆكە دەكا و تىنڭات چ بەلائىك بەسەر قوتابىيە بى بەھرەكەيدا ھاتووە.

دايكم، باجى مشك، كاك دەباھ و باجى چنار. ھاوارپىان و ئاشنايانى بەرپىز، بە نائارامىي چاوهپىي ھاتنە ژۈورەوە كىزە خانى ھونەرمەندن. چاوهپىي كىزە نۇونەيىه كەي بنهماللەن.

كتىبى مۆسىقاكە تۈر دەدەمە جۆگەلەيەكەوە، ھەناسەيەكى ئاسوودە ھەلّدەكىشىم. بەلائى دەستە راستا دادەگەرپىم. بەردەمم كۆلانپىكى بارىك و درېزە كە پې لە درەختى سەوزى جوان. ئەم كۆلانە ناوى نىيە و ئەوسەرى

به کوّلانیکی ترده و رایه‌له. بۆ خۆم دەسوروپیمه و دلّم خۆشە. حەز دەکەم نەزانم لەکویم.

لە خواردەمەنی فروشیک سەندەوچیکی زل دەکرم و قەپالى پىدا دەکەم، لە هەمان ئەو قەپالە خۆش و بى ئەدەبانەيەى كە گیتى خانم لە پارووی كەبابى دەگرى. پەنجەكانم دەلىسمە و دەستم بە تەنورە پاك و تەمیزەكەم دەسپم.

پیریئنیک بە لەچكىكى سپىي و جووتىك سۆلەوە، بەردەمم دەگرى. لېم دەپرسى سەعات چەندى رىكە. سەعات حەوت و دە دەقىقەيەى رىكە. كۆنسىرتى پيانۆ دەستى پىكىردووه و كورە مناڭىكى شەش سالانە، لەپشت پيانۆ دانىشتۇوھ و خەريكى ژەنинە. دايىكم دەھىنەمە پىش چاوم كە بە لەخۆبایى بۇون و شانا زىيەوە، بە كاك دەبابە دەلى: "دوای ئەوە نۆرە كچەكە خۆمە." باجى مشك، بە ئەگەرەكى زۆر، خەوى لىكەوتۇوھ و حەوسەلەي لەسەردا نەماوە. مامۆستاي پيانۆ، كلاffe و توورە، بە نىكەرانىي تەماشاي دەرگاي ھاتنە ژۇورەوە دەكا. رەنگە لە قوللایى دلىدا بە ئاما دەنە بۇونى قوتابىيە تەپق و بى بەھرە كە خۆشحال بىت و بە خەيالىكى ئاسوودەوە ئاما زە بۆ ژەنيارىكى تر بکات.

*